

Liela, saliedēta, dziedošā ģimene — «Ceiruleits»

Uz koncertu «Mana tautasdziesma», ar ko Līvānu 1. vidusskolas folkloras kopa «Ceiruleits» atzīmēja savu 20 gadu jubileju, Līvānu kultūras centrā pulcējās pilsētas iedzīvotāji, apsveicēji, tuvi un tāli ciemiņi. Visus 20 gadus šo kolektīvu ir vadījusi Līvānu 1. vidusskolas skolotāja Anna Kārkle, viņas vadībā «Ceiruleits» ir iemantojis vislielāko popularitāti Līvānu novadā, aiz tā robežām un visā Latvijā kopumā, kā arī Baltijas valstu mērogā. Piedaloties starptautiskajos folkloras festivālos, «Ceiruleits» ir ciemojies daudzās Eiropas valstīs: Itālijā, Polijā, Lietuvā, Somijā, Ēģiptē, Vācijā, Zviedrijā, Norvēģijā un pat devies uz visai tāliem kontinentiem. Latviešu un latgaliešu dziesmas skandētas ASV, Kanādā, Malaizijā, Austrālijā, Brazīlijā, Venecuēlā, Japānā, Meksikā.

Mazi, miļi, smaidīgi, starojoši bērni ar labām balsīm, daudzu tautas dziesmu pratēji un rotaļu aizsācēji, — tāda ir kopas dalībnieku jaunākā grupa. Stalti puīši un meitenes, kas prot muzicēt uz dažādiem mūzikas instrumentiem, — tie ir vidējās un vecākās grupas dalībnieki. Kopā «Ceiruleits» pašlaik darbojas 70 dalībnieki trijās vecuma grupās, un tā ir viena no lielākajām, vai pat pati lielākā jauniešu folkloras kopa Latvijā. Esam kā viena liela, draudzīga, saliedēta ģimene, par kopu «Ceiruleits» saka Anna Kārkle. Tie, kas reiz sākuši tajā darboties, arī izauguši lieli, nepārtrauc ar to savus sakarus. Studējot Rīgā, tur arī satiekas, tāpat brauc uz mēģinājumiem Līvānos, kopā ar pārējiem piedalās koncertos. Jaunieši — kopas dalībnieki — iesaistās arī jaunās folkloras kopu grupās, piemēram Edgars Kārklis, kurš darbojies «Ceiruleitī» kopš tās dibināšanas, apguvis daudzu tautas mūzikas instrumentu spēli, tagad spēlē grupā «Auļi». Daži no kopas dalībniekiem kopā ar Austrālijas latvieti Krišjāni Putniņu muzicē folkklubā «Alo» Rīgā. Anna Kārkle atzīst, ka nemaz nav uzskaitījusi, cik dalībnieku pa šiem gadiem kopā ir darbojušies, jo, viņasprāt, svarīgākais ir tas, ka interese par folkloras kopu «Ceiruleits» nezūd, un tajā iesaistās aizvien jauni dalībnieki. Pārsvarā tie ir skolotājas audzināmās klases bērni. Anna Kārkle strādā Laimiņas sākumskolā.

Folkloras kopā liela uzmanība tiek pievērsta tradicionālajiem mūzikas instrumentiem. Bērni apguvuši prasmi spēlēt kokli, stabules, dūdas, ermoņikas, ģīgu, vi-

● Līvānu 1. vidusskolas folkloras kopa «Ceiruleits» 20 gadu jubilejas koncertā. G. Vanaga foto

joli, akordeonu, ritma instrumentus. Folkloras kopā tagad darbojas trīs kapelas. Savas darbības laikā folkloras kopa izdevusi trīs kompaktdiskus ar ierakstiem. «Ceiruleits» vienmēr ir starp tiem labākajiem folkloras kolektīviem, kas kuplina dziesmu svētku norisi, piedalās folkloras festivālos «Baltica», ar panākumiem iesaistās starptautiskajos masku festivālos, uzstājas arī mazāka mēroga koncertos, sarīkojumos.

Folkloras kopas repertuārā galvenokārt ietvertas gadskārtu svētku, mitoloģiskās, bāreņu, karavīru, darba, kā arī citas dziesmas. Jubilejas koncerta programma sastāvēja no 20 dziesmām, kas bija sadalītas vairākos ciklos no dažādiem folkloras kopas periodiem.

Mazie un lielle «ceiruļbērni» savā jubilejā ar labu vārdu pieminēja tautas dziesminiekus, teicējus, no kuriem savulaik savākts bagātīgs tautas dziesmu, ticējumu, stāstījumu pūrs. Vairāki no viņiem vairs nestaigā šīs zemes gaitās, tāpēc labi, ka mēs vēl spējām satikt dzīvus šos cilvēkus, izrunāties ar viņiem, pierakstīt dziesmas un to melodijas, sacīja Anna Kārkle. Nē visai sen mūžības ceļos devās tautas mūzikas lietpratējs Jānis Patmalnieks. «Ceiruleiša» dalībnieki no viņa atvadījās ar dziesmām pie aizgājēja kapa. Jubilejas koncertā skanēja arī teicējas Teklas Ušackas dziesmas, paldies tika

teikts Jānim Pinupam par brīnišķīgo folkloras materiālu. Aizkustinošus, sirsnīgus vārdus «Ceiruleiša» dalībnieki bija vēltjuši savai kopai, tautasdziesmai, skolotājam īpašās vēstulēs, kas tika nolasītas koncerta laikā.

Svētku koncertā izskanēja kopas vismīļākās dziesmas, viena no pirmajām — «Eima, eima, mes, muoseņas», «Zynu zynu tāva sātu», bērni skandināja «Bīza putra kuojas uove», bet ar dziesmu «Pi Diveņa garī goldi» noslēdza koncertu. Emocionāli aizkustinošs bija brīdis, kad kopas dalībnieki ar aizdegtām svecitēm rokās izstaigāja pa skatītāju solu rindām. Kas būtu dzimšanas diena bez bagātīga svētku galda? Cienasts bija sarūpēts ar kopējiem spēkiem. Visiem garšoja Samantas Ziemeles vecmammās gatavotās asinsdesas, kā arī citu atnestie gardumi.

Jubilejas ciemiņi varēja aplūkot izstādi «Mans ceļš uz tautasdziesmu», noskatīties bijušā kopas dalībnieka Gunta Vanaga sagatavoto videomateriālu par dažādām «Ceiruleiša» aktivitātēm.

Par atbalstu kopas darbībā Anna Kārkle teica paldies Līvānu 1. vidusskolai, Līvānu novada kultūras centram, novada domei un citiem, kas šo gadu laikā veicinājuši folkloras kopas darbošanos.

«Ceiruleits» un tā vadītāja ir saņēmuši daudzus apbalvojumus: Dižo folkloras balvu, Latvijas Republikas ministru prezī-

denta Pateicības rakstu par Latgales tradicionālās kultūras mantojuma saglabāšanu un tautas tradīciju popularizēšanu jaunās paaudzes vidū, Latvijas Universitātes Literatūras, folkloras un mākslas institūta Lielo folkloras gada balvu par izglītības veicināšanu, balvu par tradicionālās kultūras popularizēšanu Latvijā un ārzemēs, kā arī citus apbalvojumus. Sakarā ar 20 gadu jubileju Anna Kārkle saņēma Valsts izglītības satura centra atzinības rakstu par nozīmīgo ieguldījumu Latvijas kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā, Nemateriālā kultūras mantojuma aģentūras pateicības rakstu, bet no Līvānu novada domes — apbalvojumu par lielo ieguldījumu tautas mākslas attīstībā, nesot Līvānu vārdu Latvijā un pasaulē, un latviskās dzīvesziņas iedzīvināšanā mūsdienu sabiedrībā. Vienlaikus ar folkloras kopas «Ceiruleits» 20 gadu pastāvēšanas jubileju, Anna Kārkle piedzīvoja vēl kādu brīnišķīgu notikumu personīgajā dzīvē, — viņa pirmoreiz kļuva par vecmāmiņu, un laimīga priecājās par mazmeitiņas Madlēnas ierašanos pasaulē.

Bet aizvadītajās brīvdienās folkloras kopa «Ceiruleits» piedalījās koncertā «Dziesmusvētki Ziemassvētkos» Rīgā. 6. decembrī Līvānos uzsākta Ziemassvētku tradīciju skolu, kurā ar kopas «Ceiruleits» dalībnieku līdzdalību var apgūt senās tradīcijas.